

A belső vizsga rendszere magyar nyelv és irodalomból

Vizsgakövetelmények

Az évfolyamvizsga célja, hogy a tanuló komplex módon számot adjon mindazokról a nyelvi-nyelvtani, irodalmi ismeretekről, melyeket a tanév elejétől a vizsga megírásának idejéig megszerzett - ez magában foglalja a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanulása által elsajátítható tudást és kompetenciákat. Ezzel szilárdabbá válhat a tanulók ismeretrendszere, hiszen a biztosabban megalapozott tudásra könnyebb a következő tanév anyagát ráépíteni, és könnyebben egymásra épülhetnek a tanulói tevékenységek a sikeresebb érettségi vizsgaeredmények érdekében.

Témakörök

A 9. évfolyam tanulói számára

1. Mítoszok az istenek és az ember születéséről, a világ keletkezéséről (Mezopotámia, görög kultúra, Biblia)
2. Az ókori görög irodalom - a görög epika - Homérosz eposzai
3. Az ókori görög irodalom - a görög líra - műfajok (elégia, epigramma, dal), ill. szerzők
4. Az ókori görög irodalom - a görög dráma - a színjátszás kezdete, a dráma műfajai, jellemzői, Szophoklész Antigoné című alkotásának értelmezése, bemutatása
5. Az itáliai reneszánsz (Petrarca, Boccaccio, új műformák, műfajok - szonett, novella - megjelenése)
6. Az angol reneszánsz (William Shakespeare életműve, legalább egy alkotás értelmezése, elemzése)

A 10. évfolyam tanulói számára

1. A magyar barokk (főbb alkotók -Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen, új műfajok - vallomás, emlékirat, fiktív levél, barokk eposz)
2. Az európai felvilágosodás tudományos, társadalmi, történelmi kulturális háttere, stílusirányzatai (klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó) - a francia felvilágosodás alkotói
3. Az európai felvilágosodás tudományos, társadalmi, történelmi, kulturális háttere, stílusirányzatai (klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó) - a német klasszika: Goethe művei.
4. A magyar felvilágosodás társadalmi, történelmi és kulturális háttere (Bessenyei György kulturális programja, Batsányi költészete, Kazinczy Ferenc irodalmi programja és a nyelvújítási mozgalom)
5. Berzsenyi Dániel költészete: elégiái és ódái
6. Csokonai Vitéz Mihály költészetének sokszínűsége (klasszicista, rokokó, szentimentalista, népies versek vagy dalok), egy-két stílusirányzat bemutatása legalább két költeményen keresztül
7. A romantika társadalmi, történelmi, kulturális háttere, jellemzői
8. A német romantika -E. T. A. Hoffmann egy művének mélyebb ismerete
9. Az angol romantika -Lord Byron, Shelley, Keats költészete
10. Az orosz romantika - Puskin: Jevgenyij Anyegin
11. A magyar reformkor társadalmi, történelmi háttere, a magyar színjátszás kezdetei - Katona József: Bánk bán

A 11. évfolyam tanulói számára

1. Arany János epikus költészete /Toldi, Toldi estéje/, lírája, balladái
2. Vajda János költészete, hangulatlírája - tájlírája és szerelmi költészete
3. Madách Imre: Az ember tragédiája
4. Mikszáth Kálmán novella- és regényírói művészete, írásainak általános jellemzői - Tót atyafiak és A jó palócok kötetek, egy regénye
5. A realizmus jellemzői, történelmi, társadalmi háttere - a francia (Balzac) és az orosz (Gogol, Tolsztoj) realizmus bemutatása
6. A modern dráma - Csehov drámaiatlan drámái /Sirály vagy Ványa bácsi/, Ibsen A vadkacsa című műve
7. A líra átalakulása a 19. század második felében, új irányzatok megjelenése (impreszionizmus, szecesszió, szimbolizmus) - Baudelaire, Verlaine és Rimbaud életművének bemutatása
8. A Nyugat jelentősége, Ady Új versek című kötete
9. A szöveg/beszéd megalkotásának lépései az anyaggyűjtéstől az előadásig
10. Az érv, fajtái, a helyes érvelés felépítése, érvelési hibák
11. A beszéd felépítése, részei

A vizsga leírása, értékelési rendszer

Az írásbeli évfolyamvizsga a 9-10. évfolyamon 90 perc. Ez alatt a tanulóknak a következő feladatokat kell megoldaniuk:

9. évfolyam:

- A tananyaghoz kapcsolódó nyelvi és/vagy irodalmi témájú bázisszöveg alapján szövegértési feladatsor – 45 perc
- A tanult ismereteknek, illetve a 9. évfolyamon elvárt készségeknek megfelelő szövegalkotási feladat adott műfajban (elbeszélés, leírás, ismertetés-bemutató, esszé, érvelés, stb.) – 45 perc

10. évfolyam:

- Érvelő szöveg alkotása megadott témában – 45 perc
- Gyakorlati szöveg alkotása a megismert szövegműfajok valamelyikében (hivatalos levél, motivációs levél, hozzászólás, felszólalás, vitaindító, ajánlás, méltatás) – 45 perc

A feladatok javítása és értékelése az érettségi-vizsgadolgozatokra érvényes szempontok alapján történik.

Pontozás:

- szövegértési feladatsor 9. évfolyam: 20 pont
- szövegalkotási feladat 9. évfolyam: 30 pont (tartalmi minőség 20 pont, szövegszerkezet 5 pont, nyelvi igényesség 5 pont)
- érvelő szöveg 10. évfolyam: 30 pont (tartalmi minőség 20 pont, szövegszerkezet 5 pont, nyelvi igényesség 5 pont)
- gyakorlati szöveg 10. évfolyam: 20 pont (tartalmi elemek, megfelelés a kommunikációs helyzetnek 15 pont, formai sajátosságok 5 pont)
- A helyesírási hibák értelmezésére és minősítésére, a típushibák pontozására, a vizsgapontok számítására és az íráskép értékelésére az érettségi dolgozatokra érvényes javítási-értékelési útmutató az irányadó mindhárom évfolyamon.:
Helyesírás: max. 8 pont
Olvasható írás, rendezett íráskép: 2 pont

Az írásbeli dolgozatok maximális pontszáma minden évfolyamon 60 pont.

Ponthatárok/érdemjegyek:

$$48 - 60 = 5$$

$$36 - 47 = 4$$

$$24 - 35 = 3$$

$$15 - 23 = 2$$

$$0 - 14 = 1$$

11. évfolyam

- Szóbeli vizsga, amely a középszintű szóbeli érettségi vizsga lebonyolításához hasonlóan szerveződik. A felelet időtartama – írásbeli felkészülést követően – max. 10 perc. A tanuló vagy irodalom vagy nyelvtan tételt húz.

Pontozás, értékelés:

- tartalom, tárgyi tudás: 30 pont
- nyelvi minőség, kifejezésbeli pontosság: 20 pont
- a felelet megszerkesztettsége, felépítettsége, témataratás: 10 pont.

Összesen 60 pont.

Ponthatárok, érdemjegyek:

$$48 - 60 = 5$$

$$36 - 47 = 4$$

$$24 - 35 = 3$$

$$15 - 23 = 2$$

$$0 - 14 = 1$$